

Dictamen en relació amb la consulta plantejada per un òrgan de l'administració pública sobre la cancel·lació de les dades de caràcter personal

Es presenta davant l'Agència Catalana de Protecció de Dades una consulta per part d'un òrgan de l'administració pública relativa als criteris d'aplicació respecte la cancel·lació de les dades de caràcter personal en relació a allò que estableix la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents públics.

En concret es considera que el dret de cancel·lació consistent en suprimir les dades de caràcter personal quan hagin deixat d'ésser necessàries o pertinents per a la finalitat per a la qual varen ser obtingudes atès allò que disposa l'article 4.5 de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal contradiu allò establert a la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents públics.

No s'aporta cap documentació ni informe que valori els termes de l'esmentada contradicció ni supòsits en els quals es planteja la controvèrsia.

Analitzada la normativa vigent aplicable, i vista la proposta de dictamen de l'Assessoria Jurídica d'aquesta Agència, es fan les consideracions següents,

I

Tal i com s'exposa en la consulta, l'article 4 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, estableix un conjunt d'obligacions del responsable del tractament de les dades personals que s'agrupen sota la denominació genèrica de qualitat de les dades. Un dels principis que en aquest precepte es conté és el relatiu a la pertinença de les dades que suposa que únicament es poden tractar aquelles dades que serveixin o puguin servir per a la consecució de la finalitat que justifica el seu tractament. Com a complement d'aquest principi i com a conseqüència del mateix, l'article 4 apartat 5 estableix que "*les dades de caràcter personal han de ser cancel·lades quan hagin deixat de ser necessàries o pertinents per a la finalitat per a la qual han estat recollides o registrades*".

II

El règim jurídic de la protecció de dades personals es comú per a les administracions públiques i per als particulars. La Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, té com a àmbit d'aplicació totes les dades personals que siguin susceptibles d'ésser tractades tant pel sector públic com pel privat. No obstant això, hi ha diferències importants pels tractaments de dades personals per part dels poders públics que disposen d'algunes excepcions dels principis de la protecció de dades i dels drets dels interessats. Una d'aquestes excepcions es refereix al principi de qualitat de les dades

establert a l'article 4 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, abans esmentat.

La utilització de dades personals per part de les administracions públiques es justifica per atendre finalitats que estan relacionades amb la consecució d'un interès públic, la qual cosa dóna lloc a la limitació d'alguns drets dels seus titulars, com és el cas del dret de cancel·lació. Aquesta limitació per a la cancel·lació de les dades personals de que disposen les administracions públiques es pot deduir del propi article 16.3 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, que reconeix el dret de rectificació i cancel·lació i que estableix, entre d'altres excepcions, la conservació de les dades a disposició de les administracions públiques.

Així, en principi, per a les administracions públiques el dret a la cancel·lació de les dades personals resta excepcionat per tal de permetre la conservació de les dades d'aquests ens en atenció a la rellevància pública de la seva activitat. Un exemple d'això el trobem en la regulació dels fitxers de les forces i cossos de seguretat on s'especifica per a quan les finalitats de la recollida de les dades són administratives, que aquestes siguin objecte de registre permanent, a diferència de les que tenen per objecte atendre a finalitats policials consistents en la prevenció d'un perill real per a la seguretat pública o per a la repressió d'infraccions penals on sí procedeix el dret de cancel·lació quan no siguin necessàries per a les investigacions que n'han motivat l'emmagatzematge (article 22.1 i 22.4 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal).

La decisió administrativa consistent en conservar certs documents que contenen dades personals, ja sigui per tenir constància de fets que si s'eliminen poden perjudicar a tercers o bé pel seu valor històric o altra rellevància certament limita el dret a la cancel·lació per atendre el principi general aplicable a l'administració pública que ha determinat la obligació legal de la conservació de la documentació pública.

D'acord amb això, la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents públics, no contradiu allò establert a la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, en relació al dret de cancel·lació de les dades de caràcter personal, sinó que desenvolupa una de les previsions sobre la conservació de la documentació pública en mans de les administracions públiques que ja està habilitada a la pròpia Llei orgànica de Protecció de Dades.

III

Aquest principi general de conservació establert per als documents públics de les administracions públiques pot veure's excepcionat en alguns casos. És possible que algunes dades de caràcter personal que s'utilitzen per l'administració pública en l'exercici de les seves funcions siguin cancel·lables atès allò que disposa la normativa específica aplicable al cas concret. Excloure determinada informació personal una vegada conculsa l'actuació que ha justificat la seva recollida i tractament apareix reconeguda en alguns supòsits com per exemple, en la contractació administrativa una vegada resolta l'adjudicació del contracte es preveu que els altres licitadors puguin recuperar la documentació aportada,

en matèria de històries clíniques s'admet que se li retorni al pacient determinada informació, o bé en relació amb les dades tributàries de les persones difuntes quan s'han exhaurit els terminis previstos per a la seva conservació, etc. Això comporta un examen detallat i al cas per cas, per comprovar la procedència de la petició de cancel·lació segons l'àmbit d'actuació de que es tracti i la regulació específica que hi hagi sobre aquella matèria. Fins i tot en els casos esmentats es podria realitzar un judici de pertinència de les dades que justifiqui la seva conservació.

Les finalitats que ha d'atendre l'actuació de les administracions públiques i que de forma instrumental requereixen la recollida i tractament de dades personals dona lloc a que sigui problemàtic determinar a priori i amb caràcter general quan la conservació de certes dades personals pels poders públics ha deixat de servir a la finalitat per a la qual es van recollir. És necessari conèixer el cas concret i els termes en virtut dels quals es planteja la cancel·lació, ja que serà a la vista de la regulació que li és aplicable i els interessos públics als quals serveixen les dades que es podrà esbrinar la procedència o no de la seva cancel·lació.

IV

Les administracions públiques, com s'ha dit, tenen l'obligació de mantenir i conservar la documentació pública que produeixen en l'exercici de les seves funcions. Aquesta informació que pot contenir dades personals s'ha de conservar també per atendre finalitats històriques, estadístiques o científiques (article 11. 2.e) de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal) una vegada ha conclòs l'actuació administrativa i s'ha acomplert la finalitat pública que ha esdevingut el motiu de la recollida i tractament inicial de les dades.

El propi article 4.5 tercer paràgraf de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal remet al corresponent desenvolupament reglamentari la determinació del procediment pel qual, com a excepció, atesos els valors històrics, estadístics i científics d'acord amb la legislació específica, es decideixi el manteniment íntegre de determinades dades.

La legislació catalana preveu els supòsits i procediments en virtut dels quals es procedeix a la conservació de la documentació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural català; Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents; Decret 117/1990, de 3 de maig, sobre avaluació i tria de documentació de l'Administració pública, modificat pel Decret 128/1994, de 16 de maig, i Decret 76/1996, de 5 de març, pel qual es regula el sistema general de gestió de la documentació administrativa i l'organització dels arxius de la Generalitat de Catalunya).

Les dades personals que gestionen les administracions públiques sovint formen part d'aquella documentació administrativa que integra el patrimoni documental al qual es refereix la Llei de Patrimoni Històric. D'acord amb la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català, el patrimoni documental de Catalunya forma part del patrimoni

cultural de Catalunya i està integrat, entre d'altres, pels "*documents produïts o rebuts, en l'exercici de llurs funcions i com a conseqüència de llur activitat política i administrativa, per la Generalitat, pels ens locals i per les entitats autònomes, les empreses públiques i altres entitats que en depenen*" (article 19.2 a) de la Llei 9/1993, de 30 de setembre).

A més, als efectes d'aquesta mateixa llei es considera com a document: "*tota expressió en llenguatge oral, escrit, d'imatges o de sons, natural o codificat, recollida en qualsevol mena de suport material, i qualsevol altra mena d'expressió gràfica que constitueixi un testimoni de les funcions i activitats socials de l'home i dels grups humans, amb exclusió de les obres d'investigació o de creació*" (article 19.1 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre).

Aquesta regulació, que és el marc de referència de les diverses normes sectorials d'ordenació de cada àmbit específic de la cultura catalana, s'ha completat amb la regulació dels arxius d'aquests documents, que resten subjectes a un especial deure de conservació d'acord amb allò establert a la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents pel que fa referència a les administracions públiques i especialment a la Generalitat de Catalunya.

La Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents, enumera els documents públics subjectes als sistemes de gestió i preservació (article 6) i estableix la responsabilitat directa del titular respecte en l'organització, l'avaluació i la seva conservació (article 8). També es preveu l'avaluació per la qual se'n determina la conservació segons el valor cultural, informatiu o jurídic o bé l'eliminació, un cop concloses les fases activa i semiactiva dels documents públics, establint-se que cap document pot ésser eliminat si no se segueixen la normativa i el procediment establert per via reglamentaria (article 9 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol).

La Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental és l'òrgan que resol sobre les sol·licituds d'avaluació de documents públics (article 19.2 b) segona) de la Llei 10/2001, de 13 de juliol). Aquest procediment ha estat objecte de desenvolupament mitjançant el Decret 117/1990, de 3 de maig, sobre avaluació i tria de documentació de l'Administració Pública modificat pel Decret 128/1994, de 16 de maig.

D'altra banda, el Decret 76/1996, de 5 de març, pel qual es regula el sistema general de gestió de la documentació administrativa i l'organització dels arxius de la Generalitat de Catalunya, és on es concreten les previsions contingudes a la Llei d'arxius i on s'especifica la forma de procedir de la Generalitat de Catalunya pel que fa referència a la gestió de la seva documentació. El sistema general de gestió de la documentació administrativa de la Generalitat és el conjunt d'operacions i tècniques, integrades en la gestió administrativa general, entre les quals es troba la corresponent a la conservació i l'eliminació de la documentació (article 3.1 del Decret 76/1996, de 5 de març). A més es preveu que l'aplicació del sistema es recolzi en un programa informàtic administrat pel Departament de Cultura (article 3.3 del decret 76/1996, de 5 de març).

A aquests efectes es preveuen les funcions del Departament de Cultura que estableix les directrius bàsiques del sistema general de gestió de la documentació administrativa,

coordina i supervisa la seva aplicació. Els departaments o ens on es conserva la documentació implanten el sistema general de gestió de la documentació administrativa, estableixen els criteris específics a seguir pels seus encarregats dels seus arxius i sol·liciten al Departament de Cultura la transferència de documentació dels arxius centrals administratius als arxius històrics (articles 4 i 5 del Decret 76/1996, de 5 de març).

V

Es rellevant tenir en compte que en la regulació del sistema de gestió documental dels documents públics, que abasta la producció, la tramitació, el control i sobretot l'avaluació i la conservació dels documents, prevalen els criteris de conservació en la determinació de les responsabilitats dels titulars d'aquests documents. Pel que fa referència a l'aplicació dels principis de protecció de dades únicament es reconeix la garantia del dret d'accés, a la intimitat personal i a la reserva de les dades protegides per la Llei (article 7 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol. Res es diu en aquest apartat sobre la cancel·lació de les dades de caràcter personal.

En aquest sentit es podria tenir en compte les diverses tècniques que permeten conservar les dades de caràcter personal però amb la deguda reserva i les cauteles necessàries que fossin precises atenent a les circumstàncies manifestades pel titular en una petició de cancel·lació que no fos possible atendre. Així en aquells supòsits que efectivament s'hagin de tenir en compte els interessos invocats pel titular de les dades personals però no procedeixi la cancel·lació de les dades personals es poden instrumentar, de la manera que tècnicament sigui apropiada, mesures de bloqueig, d'accés restringit, o altres que permetin conformar ambdós principis, el de conservació i el de reserva de les dades personals.

Per tot això,

ES DICTAMINA,

L'article 4.5 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, preveu la cancel·lació de les dades de caràcter personal quan hagin deixat de ser necessàries o pertinents per a la finalitat per a la qual han estat recollides o registrades. No obstant això, hi ha especificitats d'aquest dret de cancel·lació quan es tracta de tractaments realitzats per les administracions públiques. Així, l'article 16.3 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal preveu la conservació de les dades personals a disposició de les administracions públiques.

El dret de cancel·lació quan es refereix a tractaments de dades personals que realitzen les administracions públiques resta limitat pel deure de conservació de les administracions públiques. Es per això que s'ha d'analitzar al cas per cas, sobre supòsits concrets i a la

vista de la normativa específica aplicable si es pot atendre aquest dret o bé ponderar la presència d'un interès rellevant per fer viable la cancel·lació de les dades.

La Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents públics, no és contradictòria amb allò previst a la Llei 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, sinó que regula els supòsits i procediment de selecció documental que ha de formar part del Patrimoni Cultural Català als efectes d'acomplir amb les finalitats ja sigui de tipus històric o bé científic que preveu la pròpia Llei de Protecció de Dades per a determinada informació, entre la qual es conté la referida a les administracions públiques (article 11.2 e).

A aquests efectes la legislació catalana preveu els supòsits i procediments en virtut dels quals es procedeix a la selecció de la informació, també la de caràcter personal, per a la conservació de la documentació de l'administració de la Generalitat de Catalunya.